

Računalniško miško objame z obema rokama, tipka pa s členkom desne roke

Benjamin Žnidaršič je nadarjen slikar, ki ga štipendira mednarodno združenje

POSTOJNA ▶ Benjamin Žnidaršič, slikar z usti: "Živim čisto normalno, le pomoč potrebujem"

Življenje sestavljajo tudi padci

Kako usodno se nam življenje lahko v trenutku obrne na glavo, je pred 21 leti izkusil Benjamin Žnidaršič. Aktivnemu moškemu v najboljših letih, z dobro službo, v prostem času navdušenemu športniku in trenerju, je spodrsnilo, ko je na družinskem izletu splezal na drevo, da bi nabral nekaj češenj. Med padcem je z glavo udaril v rob mize. In postal tetraplegik.

"Kako pomembno je v trenutkih, ko te življenje priklene na invalidski voziček - izbrati življenje! Spominjam se, kako sem se ga v prvih letih po poškodbi enostavno bal. Ne vem zakaj, mogoče zato, ker mi je primanjkovalo izkušenj ali ker si nisem hotel priznati, da življenje sestavljajo tudi padci," je zapisal v svoji knjigi Govorica življenja.

Treba je nekaj početi

Benjamin Žnidaršič je danes tako zaposlen, da mora dobro premisliti, katerim obveznostim se bo na določen dan odpovedal. Opravlja naloge tiskovnega pred-

stavnika Zveze paraplegikov Slovenije, aktiven je v Društvu paraplegikov Istre in Krasa, slika, piše in se ukvarja z računalniškim oblikovanjem. Je komunikativen, ustrežljiv, poln življenjske energije in načrtov. Vse, česar se loti, mu uspe. "Kar bojim se lotiti česa novega, da me ne bi preveč pritegnilo. Včasih do treh, štirih zjutraj ne grem v posteljo, dokler stvari ne naredim do konca," se smeji.

A ni bilo vedno tako. Po nesreči je preživel hude čase. S prvo ženo, s katero ima dve hčerki, se je razšel, in ker mama ni mogla skrbeti zanj, je, še ne tridesetleten, pristal v domu upokojencev. "Šel sem po

Pri pisanju posvetila v knjigo mu, kot pri nešteto drugih stvarih, pomaga Dragica

najtežji poti. Nikogar nisem hotel poslušati. Bil sem v zelo slabem zdravstvenem stanju, dve leti sem preležal v postelji," se spominja.

Prva leta po nesreči so za invalide najhujša. Zato Žnidaršič danes pomaga tistim, ki se soočajo s posledicami hudih nesreč. Sam se je, pripoveduje, rešil z različnimi aktivnostmi. Začel je pisati pesmi (doslej je izdal tri pesniške zbirke in eno prozno delo), na zvezi paraplegikov pa je prevzel skrb za kulturno dejavnost. Po neuspeli romanci je spoznal svojo sedanjo partnerko Dragico, s katero živi v Postojni, v priročnem stanovanju, v katerem so stene pobarvane z živahnimi barvami.

"Treba je potegniti črto v glavi," pravi. "Vsak, ki se znajde na invalidskem vozičku, upa, da bo spet shodil. Lepo je, da upa, narobe pa je, če pozabi, da je zraven treba tudi nekaj početi. Nič ne pade z neba, za vsako stvar se je treba potruditi. Če misliš samo na svoje stanje, te to počasi ubija in nikoli ne uzreš izhoda."

Odkril umetniško žilico

Invalidi se morajo naučiti na novo živeti. "Navaditi se morajo, kako funkcionira njihovo telo. Veliko je zapletov, težav z odvajanjem, od sedenja lahko dobiš rane. Potem so tu še krči, pa stalne bolečine v hrbtu. Navadiš se

tako živeti. Prag bolečine se zviša," pripoveduje Žnidaršič, ki sta ga zadnja leta prevzela predvsem slikarstvo in delo z računalnikom.

Prvi računalnik mu je kmalu po nesreči kupila mama. Danes delo z njim obvlada do popolnosti. Med drugim oblikuje spletne

Slikarji paraplegiki in tetraplegiki se veliko družijo na delavnicah, ki jih vsak mesec organizirajo na različnih koncih Slovenije. In če si Žnidaršič pri delu z računalnikom pomaga z rokami, ki jih delno lahko premika, si pri slikanju ne more. Čopič lahko drži le z usti, o morebitnih težavah ali bolečinah pri slikanju na tak način pa noče govoriti. "Če nekaj počneš z ljubeznijo, ni težko." Finančno si ta svoj hobi lahko privoščiti s štipendijo, ki mu jo plačuje mednarodno združenje slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami. Z nekaj sto evri invalidske pokojnine pač ne bi šlo.

Je bil bog ali hudič?

Danes pravi, da je življenje lepo. In poudari, da to niso le prazne besede. Da res tako misli. "Vprašanje, kaj bi bilo, če ne bi padel s

sprašuješ, zakaj se ti je moralo to zgoditi, ti zmanjka energije. Treba je gledati naprej."

Vztrajnost je visoko na njegovi lestvici vrednot. "Ne moreš odnehati pri prvem poskusu. Preden ti nekaj uspe, lahko narediš ogromno poskusov v prazno. Pametno si je zastavljati majhne cilje. Jaz sem se tega naučil, zato mi ni težko živeti na vozičku. Tudi nobenih mej med hodečimi in nami na vozičkih ne vidim, razen v glavah. Živim čisto normalno, le pomoč potrebujem."

"Prav je, da ljudje spoznajo invalide," meni. "Mogoče mislijo, da se nismo sposobni pogovarjati o gospodarstvu ali politiki, da vidimo samo svoje težave." Da bi pomagal izbrisati meje v glavah, se Žnidaršič veliko družijo z otroki, tako v slovenskih kot italijanskih osnovnih šolah. "Slikamo z usti, da se me otroci na-

Ustvarja v dnevni sobi, ponavadi pozno zvečer

Najraje slika krajino, zadnje čase pa si izbira tudi druge motive in se posveča abstraktnemu slikarstvu

strani in dela prelome za knjige, tudi svoje.

S slikarstvom se je bliže spoznal, ko je organiziral slikarske delavnice in se je preizkusil še sam. "Odkril sem, da imam talent. Pa ne samo jaz, tudi obe moji hčerki imata umetniško žilico," pripoveduje.

češnje. Morda bi se zapil ali si kako drugače uničil življenje."

"Verjetno je bilo vse skupaj nekje zapisano. Pa kdorkoli je že to zapisal, bog ali hudič," odgovori na vprašanje, če verjame v usodo. "Se mi zdi, da ti je lažje, če verjameš to," doda. "Če se stalno

vadijo," pojasni in doda, da ima z najmlajšimi čudovite izkušnje. "Moram reči, da imajo po nekaj srečanjih čisto drugačen odnos do invalidov. Skočijo mi v naročje, dajo mi poljubček."

In v njem nič več ne vidijo invalida.

ALJA TASI